

دو پژوهش درباره‌ی قصه‌گویی و زبان‌آموزی

اشاره

در نظر داریم در هر شماره از مجله‌ی رشد آموزش پیش‌دبستانی، پژوهش‌های مرتبط با پیش‌دبستانی در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور را به‌طور خلاصه معرفی کنیم. در این شماره، چکیده‌ی دو پژوهش را درج می‌کنیم که هر دو در دوره‌ی کارشناسی ارشد و در «دانشگاه علامه طباطبایی» انجام شده‌اند. علاقه‌مندان برای آگاهی بیشتر و دسترسی به متن کامل پژوهش می‌توانند به دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی این دانشگاه مراجعه کنند.

تأثیر فعالیت‌های زبان‌آموزی دوره‌ی پیش‌دبستانی بر رشد زبان‌گفتاری دانش‌آموزان پایه‌ی اول ابتدایی

استاد راهنما؛ دکتر فرخنده مفیدی
دانشجو؛ بتول سبزه

چکیده

برای انجام این پژوهش از روش علی - مقایسه‌ای استفاده شد. جامعه‌ی آماری این پژوهش ۸۸۳۴ نفر (۴۳۳۰ پسر و ۴۵۰۴ دختر) دانش‌آموزان پایه‌ی اول دوره‌ی ابتدایی در سال تحصیلی ۸۵ - ۱۳۸۴ بودند. از میان آنان براساس پژوهش‌های مشابه انجام شده، ۱۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند که ۵۰ نفر دوره‌ی پیش‌دبستانی را گذرانده و ۵۰ نفر دیگر این دوره را نگذرانده بودند. در این پژوهش، داده‌های مورد نیاز از طریق پرونده‌های دانش‌آموزان و اجرای آزمون رشد زبان «told-p:3» به دست آمد. فرضیه‌های اصلی پژوهش عبارت بودند از:

- ✓ رشد زبان‌گفتاری دانش‌آموزان پایه‌ی اولی که دوره‌ی پیش از دبستان را گذرانده‌اند، نسبت به دانش‌آموزان هم‌پایه‌ی خود که این دوره را نگذرانده‌اند، بیشتر است.
- ✓ زبان‌گفتاری دانش‌آموزان پایه‌ی اولی که والدین آن‌ها از تحصیلات بالاتری برخوردارند، نسبت به دانش‌آموزان هم‌پایه‌ی خود که والدین آن‌ها از تحصیلات پایین‌تری برخوردارند، رشد یافته‌تر است.
- ✓ زبان‌گفتاری دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول نسبت به دانش‌آموزان پسر پایه‌ی اول در سطح بالاتری است.

بررسی داده‌ها از طریق آمار توصیفی و تجزیه و تحلیل آن‌ها از طریق آمار استنباطی (آزمون t) صورت گرفت و نتایج نشان داد: زبان‌گفتاری که شامل مهارت‌های واژگانی و مهارت‌های دستوری است، در دانش‌آموزانی که دوره‌ی پیش‌دبستانی را گذرانده‌اند، نسبت به دانش‌آموزانی که والدین آن‌ها از تحصیلات بالاتری برخوردارند، رشد یافته‌تر است و این تفاوت به لحاظ آماری معنادار است. همچنین، نتایج پژوهش نشان داد که تحصیلات والدین بر رشد زبان‌گفتاری دانش‌آموزان تأثیر مثبتی دارد. به عبارت دیگر، دانش‌آموزانی که والدین آن‌ها از تحصیلات بالایی برخوردارند، در مقایسه با دانش‌آموزانی که والدین آن‌ها دارای تحصیلات پایین‌تری هستند، از لحاظ رشد زبان‌گفتاری به طور معناداری جلوتر هستند. به علاوه در این پژوهش، تفاوت معناداری بین دختران و پسران از لحاظ رشد زبان مشاهده نشد.

تأثیر آموزش مفاهیم علوم تجربی به روش قصه‌گویی بر میزان یادگیری دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول ابتدایی شهر تهران در سال تحصیلی ۸۷-۸۶

استاد راهنما؛ خانم فرشته مجیب
استاد مشاور؛ خانم دکتر فرخنده مفیدی
دانشجو؛ نرگس دهستانی اردکانی

چکیده

هدف پژوهش حاضر پاسخ به این سؤال اصلی بود که: «آیا روش قصه‌گویی باعث افزایش میزان یادگیری مفاهیم علوم تجربی توسط دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول دوره‌ی ابتدایی می‌شود یا خیر؟» انجام این پژوهش با توجه به اهمیت آموزش مفاهیم علوم تجربی لازم دیده شد. فرضیه‌های تحقیق عبارت بودند از:

۱. قصه‌گویی باعث افزایش میزان یادگیری دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول ابتدایی در مفاهیم بهداشت و سلامت بدن می‌شود.
۲. قصه‌گویی باعث افزایش میزان یادگیری دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول ابتدایی در مفاهیم جانوران می‌شود.
۳. قصه‌گویی باعث افزایش میزان یادگیری دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول ابتدایی در مفاهیم گیاهان می‌شود.

جامعه‌ی آماری پژوهش عبارت بود از تمامی دانش‌آموزان دختر پایه‌ی اول ابتدایی در شهر تهران که از میان آن‌ها ۶۴ نفر (۳۲ نفر گروه آزمایش و ۳۲ نفر گروه کنترل) از دانش‌آموزان منطقه‌ی ۲ آموزش و پرورش شهر تهران به عنوان جامعه‌ی نمونه انتخاب شدند. آزمودنی‌ها به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای - چندمرحله‌ای در گروه آزمایشی (آزمایش به روش قصه‌گویی) و در گروه کنترل (آموزش به روش متداول معلم) قرار گرفتند که برای هر دو گروه ۱۶ جلسه‌ی آموزشی برگزار شد. داده‌های حاصل از اجرای پیش‌آزمون و پس‌آزمون، با آزمون تحلیل کوواریانس مورد بررسی قرار گرفتند و طبق یافته‌های حاصل، فرضیه‌های پژوهش تأیید شدند؛ یعنی روش قصه‌گویی باعث افزایش میزان یادگیری مفاهیم علوم تجربی توسط دانش‌آموزان می‌شود. در پایان با توجه به نتایج بدست آمده پیشنهادهایی برای طراحی آموزشی کارآمدتر و همچنین پژوهش‌های دیگر ارائه شد.